

TURNUL DE ÎNCREDERE

Obiectiv

Activitatea de față are scopul de a învăța adolescenții să se autoevalueze în mod specific, acest lucru contribuind la menținerea unui nivel optim de stimă de sine la adolescent.

Vârsta

Activitatea se adresează adolescenților de 12-13 ani.

Materiale necesare

Activitatea se va desfășura într-o sală de clasă cu 6 mese, câte una pentru fiecare echipă.

Materiale necesare în construcție: cuburi (din lemn sau plastic; se pot folosi piese din jocul Jenga sau Lego), hârtie creponată, bețișoare de înghețată pe băț, bandă adezivă, scobitori, panglici, lipici, spaghete, paie de plastic, agrafe de birou, acuarele, sfoară, foarfeci.

Alte materiale: grila 1 și grila 2, descrise mai jos, în câte 6 exemplare. Se recomandă ca grila 2 să se transfere pe o pagină A4.

Durata activității

50 de minute.

Număr recomandat de participanți la activitate

30 elevi.

Descrierea activității

Clasa se va împărți în mod aleator în 6 grupe a câte 5 elevi. Fiecare din cele 6 echipe va primi un număr egal de cuburi, precum și câte două din celelalte materiale enunțate mai sus. Cu excepția cuburilor, nu trebuie să existe două sau mai multe echipe care să aibă la dispoziție același material (de ex., două echipe care să aibă ambele hârtie creponată). Adultul le va explica adolescenților că scopul fiecărei echipe este de a construi un turn cât mai înalt, care să fie stabil și în care să folosească 3 materiale diferite (cu excepția cuburilor). Participanții la activitate nu au voie să folosească alte materiale decât cele puse la dispoziție de adult. De asemenea, fiecare

Realizatori - studenți: Alina Florea

Dia Horea

Andreea Loredana Lungu

Bianca Marin

Ioana Mincu

Patricia Ştraub

Coordonator: conf. Thea Ionescu

-Cluj-Napoca, 2018-

membru al echipei va îndeplini un rol bine-stabilit în cadrul echipei: un arhitect, un designer, un negociator și doi constructori. Fiecare echipă va primi Grila 1 și va avea 5 minute pentru a citi responsabilitățile aferente fiecărui rol din echipă și a-și distribui rolurile în cadrul echipei. După cele 5 minute, elevii pot adresa întrebări dacă au nelămuriri. După clarificări, echipele au la dispoziție 30 de minute să construiască turnul.

Spre finalul activității fiecărui elev i se va cere să-și autoevalueze, în scris, performanța proprie în cadrul echipei pe o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „deloc satisfăcător”, iar 5 – „foarte bun”. Apoi, echipele vor primi Grila 2 unde fiecare elev va trebui să marcheze activitățile pe care le-a îndeplinit pe parcursul sarcinii (în secțiunea dedicată rolului pe care l-a îndeplinit). Scorul final se va calcula ca numărul total de activități marcate adunat cu un punct din oficiu. Elevilor li se va cere să compare nota pe care și-au acordat-o cu nota pe care au obținut-o conform grilei de evaluare. Apoi va avea loc sesiunea de discuții în care fiecare echipă își va prezenta construcția.

În cadrul sesiunii de discuții, adultul va întreba elevii care cred ei că a fost scopul acestei activități. Apoi le va explica ce înseamnă stima de sine, precum și diferența dintre stima de sine globală și stima de sine specifică. Adultul le va explica importanța pe care o are o autoevaluare corectă în construirea stimei de sine. Grila de evaluare specifică îi ajută să vadă dacă au realizat comportamentele specifice, precum și faptul că sunt mai competenți decât poate s-au văzut în autoevaluarea globală (să-și descopere abilități care altfel nu ar fi fost vizibile). Pe urmă, elevii pot adresa întrebări adultului.

La sfârșitul activității, adultul va recompensa participanții spunându-le să se gândească ei la o activitate pe data viitoare pe care le-ar plăcea să o facă.

Recomandări și adaptări

Activitatea poate fi desfășurată și cu un număr mai mic de echipe, cu condiția adaptării numărului de tipuri de materiale de construcție incluse în joc (de ex., 10 materiale de construcție pentru 5 echipe).

Grila 2 poate fi decupată astfel încât fiecare participant la activitate să primească numai secțiunea aferentă rolului său.

Grilele de evaluare specifică se pot extinde până la maxim 10 itemi de evaluare pentru fiecare rol.

Grila 1
Responsabilitățile fiecărui rol

1. Arhitectul

Gândește și discută cu echipa structura turnului și coordonează activitatea colegilor.

2. Designerul

Se ocupă de aspectul turnului, astfel încât acesta să combine într-un mod cât mai original și estetic cât mai multe tipuri de materiale.

3. Negociatorul

Discută împreună cu propria echipă necesarul de materiale, evită risipa și face schimburi avantajoase de materiale cu alte echipe.

4. Constructorii (X2)

Împreună, construiesc efectiv turnul, asigurându-i stabilitatea.

Grila 2
Grila de evaluare specifică

Arhitect

- Ai schițat în minte sau pe hârtie cum ai fi vrut să arate construcția.
- Ai comunicat coechipierilor imaginea construcției.
- Ai atras atenția colegilor tăi dacă nu au respectat schița turnului.
- Ți-ai îndrumat colegii în realizarea fidelă a turnului.

Constructor 1

- Ai reușit să construiești o structură stabilă.
- Ai colaborat cu celălalt constructor.
- Ai construit o bază solidă pentru turn.
- Ai comunicat colegilor ce materiale pot fi folosite pentru baza turnului și ce materiale pentru mijlocul și vârful turnului.

Constructor 2

- Ai reușit să construiești o structură stabilă.
- Ai colaborat cu celălalt constructor.
- Ai construit o bază solidă pentru turn.
- Ai comunicat colegilor ce materiale pot fi folosite pentru baza turnului și ce materiale pentru mijlocul și vârful turnului.

Designer

- Ai folosit cel puțin două materiale suplimentare pe lângă cele de bază.
- Utilizând materialele de care ai dispus, ai înfrumusețat construcția.
- Ai modificat materialele pentru a crea elemente noi (de ex., rupt, îndoit, aranjat în diverse forme, etc.).
- Structura finală are cel puțin un element original față de celelalte echipe.

Negociator

- Ai făcut rost de resursele necesare echipei tale.
- Ai discutat cu propria echipă despre ce resurse ați avea nevoie și ce resurse ați putea oferi.
- Te-ai asigurat că ambele echipe sunt mulțumite cu schimbul de resurse făcut.
- Ai înapoiat resursele care nu au mai fost de folos echipei tale la echipa de la care le-ai primit.

Informații generale despre autoevaluare și stima de sine

Stima de sine se referă la evaluarea pe care un individ o realizează referitor la valoarea și competențele sale (Schaffer, 2010). Oamenii își pun constant întrebări despre sine, încercând să-și identifice aptitudinile („cât de valoros sunt?”, „la ce sunt bun?”). Prin această evaluare ei își descoperă calitățile și devin motivați să se angajeze în sarcini, învățând în același timp să își dozeze efortul necesar pentru a finaliza acele sarcini.

În această perioadă de dezvoltare, adolescentul se pune în contexte din ce în ce mai diverse ceea ce conduce la ieșirea la suprafață a unor caracteristici contradictorii ale sale. Din cauza faptului că acesta nu dispune încă de mecanismele cognitive pentru a accepta coexistența acestor caracteristici, pot apărea confuzia și conflictul de rol. Spre exemplu, un elev eminent la matematică care la clasă are numai note de 10, dar obține un punctaj mic la un concurs național de matematică, va întâmpina dificultăți în integrarea ambelor caracteristici sub același rol.

Literatura de specialitate concretizează un model teoretic ce explică relația dintre autoevaluare și stima de sine. Acesta se referă la faptul că feedback-ul (în contextul succesului sau eșecului, acceptării sau respingerii) influențează autoevaluarea; la rândul ei, autoevaluarea determină stima de sine globală, adică raportarea individului la propria persoană, ca întreg (Blaine și Crocker, 1993).

S-au identificat două tipuri de stimă de sine: globală și specifică (Rosenberg et al., 1995). Cea globală se referă la evaluarea generală pe care un individ o realizează cu privire la sine (“sunt o persoană bună”), în timp ce stima de sine specifică urmărește performanța în domenii specifice a individului.

Stima de sine globală este esențială în copilărie, când cei mici trebuie să știe că sunt valoroși. Însă adolescenții se evaluează mai ales prin prisma unor abilități concrete, ceea ce duce la tranziția către o stimă de sine specifică. Aceasta din urmă va ușura confruntarea cu eventualele eșecuri de care vor avea parte. Astfel, un insucces nu va determina evaluări generale de tipul “Nu sunt o persoană valoroasă”, ci îi va ajuta pe adolescenți să înțeleagă diferențele de abilități pe domenii, să își descopere competențele și să își îmbunătățească performanța.

În al doilea rând, printr-o bună cunoaștere a competențelor, ei își vor putea exercita cu succes rolurile și vor putea seta obiective în plan academic, profesional și social.

În al treilea rând, știind că stima de sine este constantă de-a lungul perioadei adulte (Trzesniewski et al., 2003) este important ca adolescenții să fie încurajați să se angajeze în sarcini cu scopul de a-și descoperi și dezvolta aptitudinile.

Astfel, este esențial ca adolescenții să fie încurajați și ajutați în a-și descoperi, dezvolta și evalua abilitățile, pentru a avea performanțele așteptate în mediul academic, profesional sau social.

